

Begeleidingsformulier beleidsoverleg

BO Ruimte, Wonen en Werken (5.1.2.e)

Naam dossier
Heesch West

Datum overleg	Status	Case/documentnummer
17 mei 2021	Beeldvorming	-/-
Programma		
Wonen, Werken & Leefomgeving		
Opdrachtgever/Programmamanager	Telefoon/email	Akkoord
5.1.2.e 5.1.2.e	(5.1.2.e) 5.1.2.e @brabant.nl	(niet afgest.)
Opdrachtnemer	Telefoon/email	
5.1.2.e 5.1.2.e	(5.1.2.e) 5.1.2.e @brabant.nl	
Bij afwezigheid	Telefoon/email	
5.1.2.e 5.1.2.e	(5.1.2.e) 5.1.2.e @brabant.nl	

Voorstel/beslispunten

- Zie voorstellen in tekst

Voorstel voor bespreking

- Bepaling bestuurlijk standpunt t.a.v. maatwerk vraaggericht 2^e Fase en uitsluiting mestverwerking in BP Heesch West

Toelichting op het dossier

Achtergrond

In het beleidsoverleg van 17 mei zijn een aantal dilemma's besproken tav het bestemmingsplan Heesch West. Van de 2 overgebleven dilemma's, zijnde 2^e Fase en uitsluiting mestverwerking heeft de gedeputeerde het bestuur van de GR met een brief op de hoogte gebracht. In de tussentijd is de problematiek interen scherper onderzocht. Ten aanzien van de vraaggerichte ontwikkeling van de 2^e Fase is maatwerk mogelijk (zie advies 1). De keuze om al dan niet een zienswijze in te dienen tegen het uitsluiten van mestverwerking is vooral een politieke afweging (advies 2).

Het komen tot een standpunt heeft urgentie, omdat het bestemmingsplan op 10 juni ter inzage is gelegd. De inspraaktermijn loopt tot 22 juli. Het bestuur van de GR heeft, omdat gedeputeerde 5.1.2.e niet op het AG aanwezig kon zijn, een oriënterende afspraak gemaakt voor as donderdag 1 juli om de knelpunten te bespreken.

1. Regeling uitgifte 2^e fase

De regionale afspraak is om de 2^e fase HW, net als alle nieuwe ontwikkelingen, vraaggericht te ontwikkelen, en pas na fase 1 een bestemmingsplan te maken als er concrete vragers zijn. Dit model had en heeft de voorkeur vanuit het beleid vanwege de duidelijkheid en het voorkomen van precedentwerking.

HW heeft echter vanwege de integrale aanpak, de historische situatie, het vermeende financieel belang, maar vooral de snelheid van de procedure en het voorkomen van nieuwe onderzoeken, steeds de voorkeur gehad deze 2^e fase, onderdeel te laten zijn van het bestemmingsplan. De provincie heeft daarom in 2019 als maatwerk ingestemd met het opnemen van uitgifte van 2^e fase kavels als wijzigingsbevoegdheid, onder de voorwaarde dat alle eisen die horen bij vraaggericht ontwikkelen in het bestemmingsplan worden geborgd (regionale afstemming, onderbouwde vraag, concrete vestiger). Als hier niet aan voldaan wordt, is er beroep mogelijk op het besluit van de gemeente(n).

Nu in de Omgevingswet de wijzigingsbevoegdheden vervallen en onduidelijkheden ontstaan over met name de houdbaarheid van de onderzoeken en daarmee de lengte procedures in de overgangstijd, heeft de GR HW besloten het instrument toe te passen dat het rijk presenteert als vervanging van de wijzigingsbevoegdheid: de bestemmings-planactiviteit. Een groot nadeel hiervan is echter dat de 2e fase ontwikkeling daarmee al direct mogelijk wordt gemaakt ("op groen wordt gezet"). In dat geval moet, als niet aan de voorwaarden van vraaggericht ontwikkelen wordt voldaan, niet tegen de gemeente, maar tegen de omgevingsvergunning van het bedrijf bewaar worden gemaakt. Naast deze 2 mogelijkheden is ook nog het direct bestemmen van 80 ha onderzocht. Daarvoor is het nodig dat de behoefte in de markt wordt aangetoond en concrete belangstelling van vragers aanwezig is. Gezien de looptijd van dit onderzoek en de onzekere uitkomst zou het bestemmingsplantraject weer vertraging oplopen. Dat is geen optie. Tenslotte is ook het handhaven van de wijzigingsbevoegdheid procesmatig nog een optie. Echter, nadere verkenning van de status van de wijzigingsbevoegdheden (wel of niet behorende tot de zgn. "bruidsschat" maakt het meest voor de hand liggend dat deze toch vervalt, waarmee wordt teruggevallen op het niet regelen van de 2^e fase en eerder genoemde bezwaren.

Advies:

Alles afwegende is het een feit dat de provincie al heeft ingestemd met vraaggericht ontwikkelen onder maatwerk. Het terugkeren naar het "niet regelen" kan worden beschouwd als terugkomen op de gemaakte afspraak tot maatwerk. Hoewel het instrument bestemmingsplanactiviteit de regio en provincie een iets minder sterke positie geeft, blijft het principe en uitvoering van vraaggericht ontwikkelen behouden. Geadviseerd wordt met de regeling van het vraaggericht ontwikkelen als voorwaarde voor een bestemmingsplanactiviteit in te stemmen. Precedentwerking is niet aanwezig, omdat dit maatwerk alleen geldt voor de bestemmingsplanprocedure HW die nu tijdens de overgang naar de Omgevingswet wordt doorlopen. Aanbevolen wordt wél over de concrete uitvoering van de procedure aanvullende afspraken te maken, zoals het melden van het voornemen tot het verlenen van een vergunning in de 2e Fase. In het bestuurlijk overleg was bereidheid tot een bestuurlijke overeenkomst hiertoe.

2. Mestverwerking

HW is een duurzaam bedrijventerrein, maar wel ingericht voor de huisvesting van de zwaardere milieucategorieën. De GR heeft echter steeds aangegeven specifiek mestverwerking van het bedrijventerrein te willen weren.

Argumenten die de vestiging van mestverwerking op HW niet logisch maken, is het specifieke profiel van HW. De zwaardere milieucategorie is bedoeld voor de zwaardere regionale verplaatsters. Het duurzaamheidsconcept van HW is niet gericht op het toestaan van vervuilers, maar juist het voorkomen van vervuiling en het wederzijds gebruik maken van voorzieningen en grondstoffen. De multimodale ontsluiting, m.n. over water ontbreekt bovendien. De beperkte beschikbaarheid van stikstof in handen van de GR, maakt het tenslotte bijna onmogelijk mestverwerking in te passen. In ieder geval zou hiermee de stikstofruimte voor andere bedrijven in 1 keer vergeven zijn.

Gezien deze onmogelijkheden in het privaatrechtelijk spoor is ervoor gekozen de mestverwerkers ook al in het publiekrechtelijk spoor via bestemmingsplan uit te sluiten. Dit omdat de mogelijke

vestiging een ernstige remt vormt op het draagvlak in de omgeving, maar ook voor de bedrijven die vanuit duurzaamheidsprofiel voor HW kiezen.

Deze redenen zijn zeker van belang, maar zijn vanuit het puur ruimtelijk perspectief in principe niet van belang. Grootschalige regionale bedrijventerreinontwikkelingen als Heesch West zijn juist bedoeld voor het huisvesten van zwaardere, grootschalige en hinderlijke bedrijven die niet bij woongebieden of in het landelijk gebied thuishoren. Het al dan niet uitsluiten van bedrijven moet gebeuren op ruimtelijke gronden, dus wanneer een cat. 5.1 bedrijf vanwege milieueffecten niet inpasbaar is, gelet op een goed woon- en leefklimaat. De huidige regels voor geluid en geur begrenzen die hinder. Een ander aspect is dat mestverwerking onderdeel is van een circulaire economie die wij en ook Heesch West op haar terrein na willen streven.

Onder het vigerende provinciaal landbouw- en mestbeleid is men eerder streng opgetreden tegen het in inperken van de mogelijke vestiging om andere dan ruimtelijke argumenten (aanwijzing bestemmingsplan haven Oss. Hangende het opstellen van het nieuwe provinciale landbouw- en mestbeleid wil men, lopende discussie over de gewenste landbouwontwikkeling en de daarbij behorende omgang met mest, het liefst alle opties open houden. Immers, zelfs bij zelfverwerking op de bedrijven is gedeeltelijke grootschalige verwerking elders onontkoombaar. Een concreet standpunt over Heesch West en hoe op te treden is echter niet vernomen.

De praktijk is echter dat het uiterst onwaarschijnlijk wordt dat de mestverwerking zich op Heesch West zal kunnen vestigen. De beoordeling op wenselijkheid en inpasbaarheid, voldoen aan het profiel, en de bereidheid om daar grond en milieuruimte (stikstof, geluidruimte, geuruimte) voor ter beschikbaar te stellen ligt bij de GR. Zij zal dat gezien het concept en de bezwaren van de omwonenden en bedrijven niet doen. Een reden om toch bezwaar te maken tegen de uitsluiting is de mogelijke precedentwerking.

Advies

Uit het ruimtelijk beleid volgen geen redenen mestverwerking uit te sluiten. Ieder initiatief zou op de mogelijke inpasbaarheid beoordeeld moet worden en niet categorisch uitgesloten. Vanuit dit perspectief zijn er dus argumenten om als provincie hier juridisch op in te zetten. Bij eerdere (juridische) acties was echter het landbouwbeleid in de lead.

Omdat in de praktijk de vestiging van mestverwerking niet voor de hand ligt, is het een politiek-bestuurlijke in hoeverre een juridische ingreep wenselijk is.

Financieel/juridische aspecten/integrale afstemming

- 5.1.2.e 2: 5.1.2.e (planoloog werken), 5.1.2.e (jurist ruimtelijke plannen);
- Mestverwerking: 5.1.2.e (jurist WWL), 5.1.2.e (landbouw)

Bijlage Geen